

om at være neutrale. Men Grundlaget for hele den Agitation, der er bleven reist af de militære Sagkyndige, hele Forsvarsbevægelsen er jo netop, at vi ville være neutrale, saa jeg troede, at det var overflødigt at fremhæve det paa dette Sted. Det ærede Medlem talte ligeledes om den høie Lovsang, som vilde lyde, naar dette Ministerium faldt, og de klareste og stærkeste Toner vilde komme fra Hærens og Flaadens Officerer. Jeg kan ikke sige Andet, end at jeg for mit Vedkommende maa erklære, at det er en urigtig Paaastand. Jeg kan sige, at blandt mine militære Bekjendte er der ikke 1 af 100, som ikke fuldt ud kan slutte sig til Regjeringens Forsvarsplan. Jeg forstaar iøvrigt ikke, hvad Meningen er med denne Udtalelse. Jeg antager, det skulde være dem, som nu tie stille, som vilde raabe ved Ministeriets Fald. Thi hvis Meningen var, at de, der nu raabe for Regjeringens Forsvarsplan, vilde huje ad den, naar den gik, vilde det være en meget graverende Fornærmelse. Det kan ikke være Meningen. Man maa antage, at det var dem, der havde tiet stille, som vilde synge Lovsange, naar de følte sig fri for Trykket. Jeg synes imidlertid, at naar de havde tiet saa længe, vilde det være det mest Værdige, om de blev ved at tie stille og lod være med at synge Subelsange. Welsspørg er Noget, jeg aldrig har sværmet for. I denne Sammenhæng kunde jeg maasse komme tilbage til et Udtryk, der jærlig synes at have glædet en Del af de Herrer, nemlig, at jeg sagde, at vi „Sagkyndige“ havde ladet os slæbe til at sværme for Kjøbenhavns Befæstning. Ja, det er ganske sandt, vi have ladet os slæbe med til at sværme for Kjøbenhavns Befæstning, men det, vi have ladet os slæbe med af, er Sandhed og Overbevisning. . . . (Afbrydelse) . . . Ja, havde vi ladet os slæbe til Noget af andre Hensyn, ladet os bevæge til at udtale en anden Overbevisning, end hvad vi mene er rigtigt, vilde vor Færd ubetinget have været forræderisk og selvmorderisk, forræderisk, fordi vi mod bedre Overbevisning havde søgt at raade Folket i, hvad der er dets Velfærdssag, og selvmorderisk, fordi det vil i første Række gaa ud over os selv, naar vi tilraade saadanne Foranstaltninger, som efter vor egen Overbevisning vilde føre Landet til Undergang, thi det er dog vel os, som først skulle frem, naar der bliver Tale om Krig. Jeg for mit Vedkommende skal bemærke, at jeg er blandt dem, der bleve overbeviste om Kjøbenhavns Befæstning paa en Tid, da Regjeringen havde en modsat Anskuelse. I 1874—75 udkom der et anonymt Skrift af

en Forfatter, der kaldte sig Miles, og som overbeviste mig, og samtidig fremsatte Regjeringen Forslag om en Befæstning à cheval ved Lillebelt.

Det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjøer) vil stadig nødig indrømme, at Tscherning havde havt Uret, og Napoleon Ret. Han bemærkede, at Napoleon var mere vant til at indtage Hovedstæder end til at befæste dem, og mente, at hvis han var kommen til en Befæstning som Kjøbenhavn, saa vilde han naturligvis ganske rolig have taget den. Den Udtalelse af Napoleon, som jeg har citeret, er taget ud af hans Memoirer, som han har skrevet paa St. Helena, og hvori han har nedlagt de rige Erfaringer fra sit lange Krigerliv. Jeg for mit Vedkommende er ikke vidende om, at Napoleon har indtaget nogen befæstet Hovedstad. Han traf alle Vegne paa aabne Hovedstæder; Madrid var aaben, Turin var aaben, Berlin var aaben, Wien var aaben og Moskva var aaben, og jeg antager, at netop dette, at han har set, hvor galt det gik Hovedstæderne, som bleve indtagne saaledes uden videre, som slet ikke forsvarede sig og maatte ulevere baade deres Benge og Kunststager og ingen Glæde havde af at være ubefæstede, har været medbestemmende, da han skrev disse Ord, og endnu mere bestemmende for ham har det maasse været, at han selv havde havt de smerteligste Erfaringer fra Felttogene i 1814 og 1815 og set, hvor uhyre vanskeligt det var for ham at løse de militære Op-gaver, fordi han stadig skulde dække den ubefæstede Hovedstad. Hans Forsvar af Paris gennem strategiske Bevægelser, er noget af det mest Geniale, der er præsteret i Krigshistorien, men Forsøget mislykkedes, og det maa vel være tilladt at tro, at han vilde have havt en Del flere Chancer, hvis han rolig kunde have ladet Hovedstaden ligge, og taget Stilling i Ryggen eller Flanken af sin Modstander. — Hvad Standpunktet „hvad kan det nytte“ angaar, saa er det Noget, som jeg respekterer; der er Mening og Logik i det, og det er Noget, som man til en vis Grad maa høre sig for. Men naar man er gaaet videre, naar man vil paaastaa, at Kjøbenhavns Befæstning ikke alene er unyttig, men at den er skadelig og en Fare for Landet, skyder man ud over Maalet, idet man vil bevise for meget. Det er her blevet fremsat paa ny — jeg veed, ikke hvor mange Gange det er fremsat før — at Kjøbenhavns Befæstning vil være en Fare og Skade for Landet, og det motiverer man saa paa den bekjendte Maade. Der er ingen Verdens Menneker, der bryde sig om os. Hvis No-